

İCRA ve İFLÂS HUKUKU

GENEL HACİZ YOLUYLA TAKİP

GÖREV VE YETKİ

- İlâmsız icra takibi *icra dairesinden* yapılır. Bu konuda görevli merci icra dairesidir.
- *Yetki bakımından 50. madde*, uygulanır. Bu maddede belirtilen özellikler dışında *HMK hükümleri kıyasen* uygulanır.
- İcra dairesinin yetkisi kamu düzenine ilişkin değildir, bu sebeple icra dairesi yetkisiz olduğunu kendiliğinden gözetmez, borçlunun icra dairesinin yetkisiz olduğu yolunda **itirazda** bulunması gerekir. Yetki itirazında bulunan tarafın, **itirazında yetkili icra dairesini doğru olarak göstermesi gerekir.**

YETKİ İTİRAZININ GİDERİLMESİ

➤ **BORÇLU SADECE YETKİ İTİRAZINDA BULUNMUŞSA:** Alacaklı, alacaklı yalnız icra mahkemesinden itirazın kesin kaldırılmasını (m. 68) isteyebilir; genel mahkemede itirazın iptali davası açamaz (m. 50, II, c. 2).

➤ **BORÇLU HEM YETKİYE, HEM DE ESASA (İMZAYA VEYA BORCA) İTİRAZ ETMİŞSE:** 1) Alacaklı, her iki itirazın hükümden düşürülmesi için genel mahkemede itirazın iptali davası açabilir. 2) Alacaklı her iki itirazın kaldırılması için, icra mahkemesine başvurup itirazın (geçici veya kesin) kaldırılması talebinde bulunabilir.

TAKİP TALEBİ ve SONUÇLARI

TAKİBİN KONUSU

GENEL OLARAK

- GHYT, para ve teminat alacakları için öngörülmüştür. Ancak para alacağı bir kambiyo senedine bağlanmışsa, bu durumda KSMHYT yapılabilir.
- Para ve teminat alacakları dışındaki alacaklar için ancak ilâmlı takip yapılabilir.
- Ayrıca, GHYT yapabilmek için alacağın rehinle de temin edilmemiş olması gerekir.
- Bu takip yolunda alacağın bir belgeye dayanıp dayanmadığı, borcun kaynağı ve hukukî sebebi önemli değildir.

PARA BORÇLARI

- Özel hukuk ilişkilerinden kaynaklanan para alacakları için GHYT yapılabilir. Burada paradan maksat Türk parasıdır **(m. 58, II, b. 3)**.
- Altın para herhangi bir kıymetli mal hükmünde olduğundan, bu alacaklar için genel haciz yoluyla takip yapılamaz, ilâmlı icra yoluna başvurmak gerekir.
- Yabancı para alacakları da, *m. 58, f. II, b. 3'ün* emredici olması sebebiyle, yabancı para olarak istenemez. Yabancı para alacağı ancak Türk parasına çevrildikten sonra talep edilebilir.

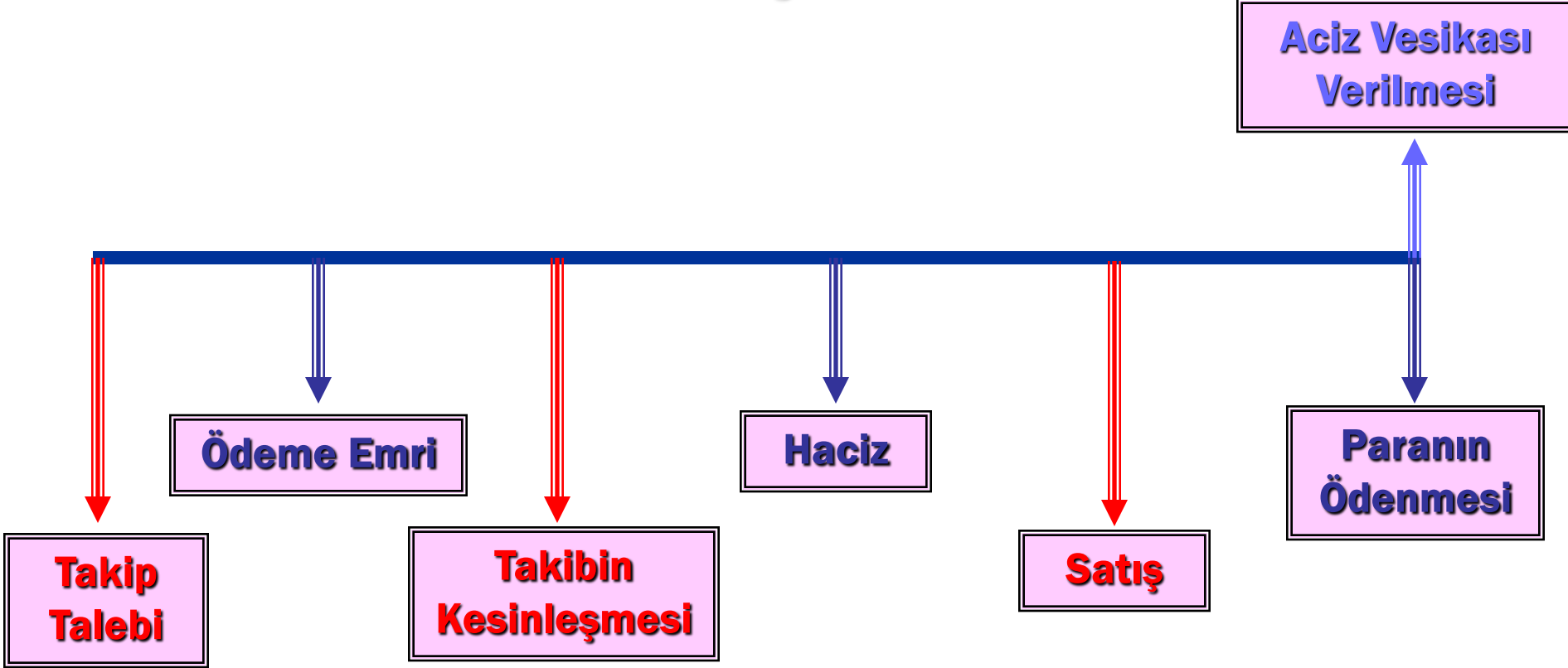
Yabancı Para Alacaklarının Takibi

- Yabancı para alacakları bakımından Türk parasına çeviri, çeviri tarihindeki kur üzerinden alacaklı tarafından yapılır ve Merkez Bankasının efektif satış kuru uygulanır.
- Şayet yabancı para üzerinden takip talebi doldurulursa, icra memuru takip talebini alacaklıya iade ederek, Türk parasına çevirmesini ister. Buna uyulmaz, yabancı para alacağı üzerinden ödeme emri gönderilirse süresiz şikâyet yoluna başvurulabilir.
- Alacaklı yabancı para alacağını takip talebinde Türk parasına çevirmekle beraber, yabancı paranın fiili ödeme tarihindeki kur üzerinden ödenmesini isteyebilir.

TEMİNAT BORÇLARI

- Bir hukukî ilişkiden dolayı teminat gösterme borcu altına giren teminat borçlusu, bu teminatı göstermezse, alacaklı, borçluyu teminat göstermeye zorlamak için genel haciz yoluyla takip yapabilir.
- Burada, asıl borçlunun borcunu ödememesi sonucu şahsî veya aynî teminata başvurulması, alacağın teminattan karşılanması ile henüz daha borçlandığı bir teminatı göstermemiş olan teminat borçlusunu teminat göstermeye zorlamak için takip yapılmasını birbirine karıştırmamak gerekir.

GENEL HACİZ YOLU İLE TAKİBİN TEMEL AŞAMALARI

TAKİP TALEBİ

- Alacaklı, yetkili icra dairesine yazılı veya sözlü olarak takip talebinde **(Örnek No: 1)** bulunabilir **(m. 58, I)**. *5 Ocak 2013 tarihinden itibaren* takip talebinin elektronik ortamda da yapılabilmesi mümkündür.
- Takip talebinde bulunandan maktu başvurma harcı ve nisbî peşin harç ve ödeme emrinin tebliği masrafları ile borçlunun **62. maddeye** göre itirazı durumunda bu itirazın alacaklıya tebliği için gerekli masrafları alınır.
- Takip talebinde nelerin bulunması gerektiği **m. 58, f. II' de 5 bent** halinde belirtilmiştir.
- Alacaklı birden fazla borçlu için takip yapıyorsa, bunların hepsi için tek takip talebi yapabilir, ancak hepsinin ayrı ayrı belirtilmesi gerekir. Aynı şekilde bir borçludan birden fazla alacağı olan alacaklı, bu alacaklarını tek bir takip talebinde isteyebilir.

TAKİP TALEBİ

1- Alacaklının ve varsa kanuni temsilcisinin ve vekilinin adı, soyadı, vergi kimlik numarası, T. C. kimlik numarası, alacaklı veya vekili adına ödemenin yapılacağı banka adıyla hesap bilgileri ve yerleşim yerindeki adresi, alacaklı yabancı ülkede oturuyorsa Türkiye'de göstereceği yerleşim yerindeki adresi :

Ali Ak, T.C. Kimlik no. 7000017411 , Hesap no. İşbankası- 4205-0078750, 21. Sok. No:5 , Cebeci-Ankara

Vekili: Av. Ahmet Hak, T. C. Kimlik no. 01234567890, 125 Sok, Gülen Han No:25, Bakanlıklar-Ankara

2- Borçlunun ve varsa kanuni temsilcisinin adı, soyadı ve yerleşim yerindeki adresi, alacaklı tarafından biliniyorsa vergi kimlik numarası :

Bekir Bak, Bak Ticaret, 3012 Sok. No:70 Balgat-Ankara

3- Takip terekeye karşı açılmışsa mirasçılarının adı, soyadı ve yerleşim yerindeki adresi :

15.000.- TL.- asıl alacak

1.500.- TL.- faiz (5.5.2017- 5.5.2018)

4- Alacağın veya talep olunan teminatın cins ve Türk parasıyla tutarı ve faizli alacaklarda faizin miktarı ile işlemeye başladığı gün; alacak veya teminat yabancı para ise alacağın hangi tarihteki kur üzerinden talep edildiği ve faizi :

16.500.- TL.- alacağın takip tarihinden itibaren işleyecek yıllık % 10 faizi, takip giderleri ve vekalet ücreti ile birlikte tahsili.

5- Taşınır rehni veya ipotekle temin edilmiş olan bir alacak talebinde rehnedilenin ne olduğu, rehnedilen üçüncü şahıslar tarafından verilmiş veya mülkiyeti üçüncü şahsa geçmiş ise adı ve soyadı, rehnedilen şey üzerinde, sonra gelen rehin hakkı varsa bu hakka sahip olan kişinin adı, soyadı, yerleşim yerindeki adresi :

6- Takip, ilâma veya ilâm hükmündeki belgeye müstenit ise ilâm veya belgeyi veren makamın adı, ilâm veya belgenin tarihi, numarası ve özeti :

7- Âdi veya hasılat kiralalarına ait takip talebi :

8- Tevdi edilen senet (poliçe, emre muharrer senet, çek) in tarih ve numarası, özeti, senede müstenit değilse borcun sebebi :

Borçlunun imzası bulunan 05.04.2015 tarihli adi senet.

Genel Haciz Yolu (HACİZ).

9- Alacaklının takip yollarından hangisini seçtiği :

Yukarıki (4.) bentte yazdığım hakkımın alınmasını talep ederim. (İc.İf.K. 8, 58)

05.05.2018

Alacaklı veya Vekilinin İmzası

Av. Ahmet Hak

TAKİP TALEBİ

- Alacaklı faiz talep ediyorsa bunu da takip talebinde belirtmelidir; aksi halde icra memuru kendiliğinden faiz hesaplamaz. Ancak alacaklı faiz talep etmemişse, faiz talebini ayrı bir takiple isteyebilir. Takip talebinde faiz talep edilmişse faizin talep edildiği tarih ve oranı gösterilmelidir; aksi halde icra memuru takip tarihinden itibaren ve kanunî faiz oranını hesaplar.
- Takip konusu alacak bir senede dayanmıyorsa, sadece borcun sebebi gösterilir. Alacak senede dayanıyorsa, bu durumda, senedin aslının veya onaylı bir örneğinin takip talebi ile birlikte verilmesi gerekir **(m. 58/III)**. Alacak bir belgeye dayanmakta ise, belgenin aslının veya alacaklı yahut mümessili tarafından tasdik edilmiş, borçlu sayısından bir fazla örneğin takip talebi anında icra dairesine verilmesi zorunludur **(m. 58/III)**.
- Alacaklının elinde senet yoksa borcun sebebi takip talebinde gösterilmelidir **(m. 58/II-b. 4)**.
- Takip talebinde bulunan alacaklıya, takip talebinde bulunduğu ve verdiği belgelere ve takip masraflarına dair bedava pulsuz bir makbuz verilir **(m. 58/IV)**.

TAKİP TALEBİNDE BULUNMANIN SONUÇLARI

TAKİP TALEBİNDE BULUNMANIN İCRA HUKUKU BAKIMINDAN SONUÇLARI

- Takip talebinin kanuna uygun doldurulup verilmesi ve harçların ödenmesi ile icra müdürü ödeme emri düzenleyip, göndermelidir **(m. 60/I; 6/I)**. İcra memuru alacağın varlığını, vadesinin gelip gelmediğini inceleyemez. Kanuna uygun bir takip talebini alıp borçluya ödeme emri göndermesi gerekir.
- İcra dairesi, takip talebinde bulunan alacaklıya, kendiliğinden alacaklıya takip talebinde bulunduğu ve verdiği belgelere ve takip giderlerine ilişkin bedava ve pulsuz bir belge verir **(m. 58/IV; Yön. m. 36)**.
- Alacaklı, yaptığı icra takibinden vazgeçip, takip talebini geri alabilir. Bunun için borçlunun rızası gerekli değildir. Şayet bunun icra tutanağına yazılmasını istiyorsa bunun için bir harç ödemek zorundadır **(HarçK m. 23)**.
- Kanunda belirtilen takip hukukuna ilişkin bazı sonuçlar ve süreler, takip talebinde bulunulmasına bağlanmıştır. Örneğin, ihtiyati haczin tamamlanması bakımından **(m. 264)**, kiralanan taşınmazlarla ilgili takiplerde **(m. 270, 272)**, ayrıca menfi tespit davası bakımından **(m. 72/III)**, hacze iştirakte takip talebi esas alınır **(m. 100)**.
- Takip talebinden sonra açılan menfi tespit davası kural olarak takibi durdurmaz **(m.72/III)**.

TAKİP TALEBİNDE BULUNMANIN MADDÎ HUKUK BAKIMINDAN SONUÇLARI

- Takip talebi ile zamanaşımını kesilir **(TBK m. 154/II; TTK m. 750)**. Ancak bunun için alacaklının üzerine düşeni yapıp, gerekli harç ve giderleri de ödemesi gerekir. Takip talebi ile kesilen zamanaşımını, takip dolayısıyla yapılan her işlemle kesilip, yeniden işlemeye başlar **(TBK m. 156/I; TTK m. 751/II)**.
- Borçlu daha önce temerrüde düşürülmemişse takip talebi ile temerrüde düşürülür. Yargıtay bu konuda takip tarihini esas almakla birlikte, biz borçlunun ödeme emrinin tebliği ile temerrüde düşmüş sayılmasının daha doğru olduğu görüşüne katılmaktayız.

ÖDEME EMRİ ve SONUÇLARI

- ❑ Takip talebini alan icra dairesi, takip talebine uygun bir ödeme emri düzenleyerek borçluya gönderir (**m. 60, I; 61, I**). Ancak bunun için geçerli ve kanuna uygun bir takip talebi bulunmalıdır.
- ❑ Ödeme emri ilk icra takip işlemidir. Ödeme emri gönderilmeden ve borçluya itiraz etme imkânı tanınmadan takibin diğer aşamalarına geçilmesi mümkün değildir. Buna uyulmazsa, borçlu süresiz şikâyet yoluna başvurarak işlemlerin iptalini isteyebilir.
- ❑ Ödeme emrinde nelerin bulunacağı **60. maddede** belirtilmiştir. Ödeme emri taraflara ve takip konusuna ilişkin bilgilerle, ödeme emrinin sonuçlarına ilişkin ihtarını içerir.
- ❑ Takip talebindeki kayıtlar hemen hemen tüm takip yolları için, özellikleri ve başvurulacak yolun belirtilmesi dışında ortak iken, ödeme emri düzenlenmesi ve gönderilmesi her takip yolu için farklılık gösterir.

İLÂMSIZ TAKİPTE ÖDEME EMRİ

1-Alacaklı ve varsa kanuni temsilcisinin vekilinin adı, soyadı, vergi kimlik numarası ve yerleşim yerindeki adresi, alacaklı yabancı ülkede oturuyorsa Türkiye’de göstereceği yerleşim yerindeki adresi :

Ali Ak, T.C. Kimlik no. 7000017411 , 21. Sok. No:5 , Cebeci-Ankara

Vekili: Av. Ahmet Hak, T. C. Kimlik no. 01234567890, 125 Sok, Gülen Han No:25, Bakanlıklar-Ankara

2-Borçlunun ve varsa kanuni temsilcisinin adı, soyadı ve yerleşim yerindeki adresi, alacaklı tarafından biliniyorsa vergi kimlik numarası :

Bekir Bak, Bak Ticaret, 3012 Sok. No:70 , Balgat-Ankara

3-Alacağın ve istenen teminatın Türk parasıyla tutarı, faizli alacaklarda faizin miktarı ile işlemeye başladığı gün; alacak veya teminat yabancı para ise alacağın hangi tarihteki kur üzerinden talep edildiği ve faizi :

15.000.- TL. asıl alacak

1.500.- TL faiz (5.5.2017-5.5.2018)

16.500.- TL. alacağın takip tarihinden itibaren yıllık % 10 gecikme faizi ile birlikte tahsili.

4-Senet ve tarihi ve senet yoksa borcun sebebi :

5.4.2017 tarihli adi senet.

5-Bir terekeye karşı yapılan takiplerde mirasçuların adı, soyadı, yerleşim yerindeki adresi :

İşbu ödeme emrinin tebliği tarihinden itibaren borcu ve takip giderlerini (7) gün içinde ödeme emrini gönderen icra dairesine ait banka hesabına yatırmanız (teminatı vermeniz), borcun tamamına veya bir kısmına veya alacaklının takibat icrası hakkına dair bir itirazınız varsa, senet altındaki imza size ait değilse yine bu (7) gün içinde ayrıca ve açıkça bildirmeniz; aksi halde icra takibinde bu senedin sizden sadır olmuş sayılacağı imzayı reddettiğiniz takdirde merci önünde yapılacak duruşmada hazır bulunmanız, buna uymazsanız itirazınızın geçici olarak kaldırılacağı; senet veya borca itirazınızı yazılı veya sözlü olarak icra dairesine yedi gün içinde bildirmedığınız takdirde aynı müddet içinde 74 üncü madde gereğince mal beyanında bulunmanız, aksi halde hapisle tazyik olunacağınız, hiç mal beyanında bulunmaz veya hakikate aykırı beyanda bulunursanız hapisle cezalandırılacağınız; dava ve takip işlemlerine esas olmak üzere kendinize ait bir adresi itirazla birlikte bildirmek zorunda olduğunuz; adresinizi değiştirdiğiniz halde yurt içinde yeni bir adres bildirmedığınız ve yeni adresinizin de tespit edilemediği durumda, takip talebinde gösterilen adrese çıkarılacak tebligatın size yapılmış sayılacağı; borç ödenmez veya itiraz edilmezse cebri icraya devam edileceği ihtar olunur. (İİK m. 60)

8/5/2018

İcra Müdürü (Mühür İmza)

İcra ve İflâs Dairesi Hesap Bilgileri

Banka Adı : İşbankası

İban No : TR000006000000142051978750

ÖDEME EMRİNİN GÖNDERİLMESİ

- İcra müdürü borçlu sayısından bir fazla ödeme emri düzenler. Bir nüshası borçluya verilir, diğeri icra dosyasına konur. Ancak, alacaklı isterse, bir ücret alınmadan bir nüsha da düzenlenerek ona verilir. Nüshalar arasında fark bulunursa borçludaki esas alınır **(m. 60, III)**.
- İcra müdürü, takip talebinden en geç üç gün içinde bir ödeme emri düzenleyerek borçluya gönderir **(m. 61, I)**.
- Ödeme emri ve takibe ilişkin belgelerin borçluya gönderilen tebligata eklenmesi zorunludur; aksi halde borçlunun süresi içinde ileri süreceği şikâyet üzerine ödeme emri iptal edilir.
- Ödeme emrinin tebliği ile hüküm ve sonuçları doğar. Ödeme emrini alan borçlu, ödeme emri usûlüne ve kanuna uygun gönderilmişse iki şekilde davranabilir: ***Ödeme emrine itiraz etmeyebilir veya ödeme emrine itiraz edebilir.***

ÖDEME EMRİNE İTİRAZ EDİLMEMESİ

- Borçlu, ödeme emrinin kendisine tebliğinden itibaren 7 gün içinde itiraz etmezse, ödeme emri, dolayısıyla takip kesinleşir. Borçlu, açıkça borcu olduğunu icra dairesine bildirir veya süresinde itiraz etmezse her iki durumda da takip kesinleşir.
- Yedi gün içinde takibe itiraz etmeyen borçlunun, aynı yedi gün içinde borcunu ödemesi veya mal beyanında bulunması gerekir. Şayet borçlu borcunu bu sürede öderse, artık kendisine karşı takibe devam edilmez.
- Borçlu borcunu ödemez ve aynı zamanda da mal beyanında bulunmazsa veya gerçeğe aykırı mal beyanında bulunursa, hem mal beyanında bulunmaktan veya yalan beyanda bulunmaktan dolayı alacaklının şikâyeti ile cezalandırılır (m. 60/II-4; 338), hem de icra takibine devam edilir ve borçluya karşı haciz istenebilir (m. 78).

ÖDEME EMRİNE İTİRAZ EDİLMESİ

- Borçlu, kendisine gönderilen ödeme emri üzerine, borcun doğmadığı, borcun sona erdiği, zamanaşımına uğradığı, vadesinin gelmediği, şarta bağlı olduğu veya senet altındaki imzanın kendisine ait olmadığı, borcunun ödeme emrinde belirtildiği kadar olmadığı gibi sebeplerle itiraz etmek isteyebilir. Borçlu ödeme emrine karşı itiraz etmek istiyorsa, bu itirazını takip talebinin kendisine tebliğinden itibaren **yedi gün** içinde **icra dairesine** bildirmelidir.
- İtiraz ve şikâyet ayrı imkânlar olup bunların birbirine karıştırılmaması gerekir. Şikâyetle itiraz arasında mahiyet farkı olduğu gibi, başvuru makamı, talepte bulunabilecek olanlar, süre, doğurduğu sonuçlar bakımından da farklar bulunmaktadır.

İTİRAZ SEBEPLERİ

İTİRAZIN KAYNAĞI OLAN HUKUK DALINA GÖRE AYRIM

TAKİP HUKUKUNA İLİŞKİN İTİRAZ SEBEPLERİ

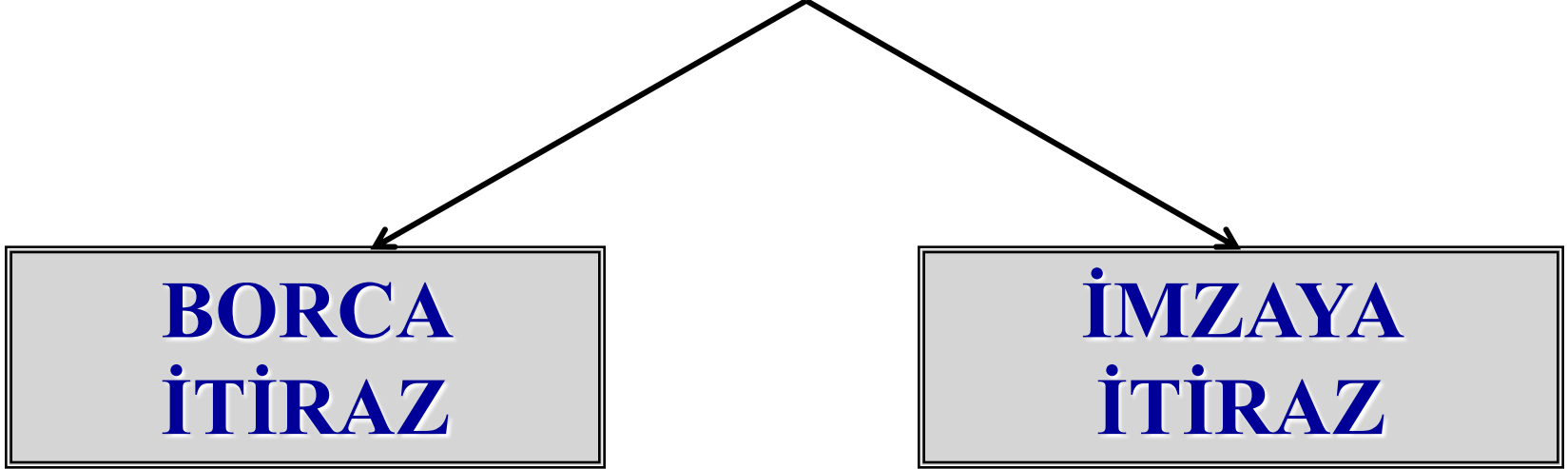
- Bu tür itirazlar doğrudan takip hukukundan kaynaklanır. Borçlunun takip hukukuna ilişkin itirazları, alacaklının takip yapma yetkisinin bulunmadığı yönündeki itirazlarıdır (m. 60, II-b. 3, c. 3). Ancak alacaklının takip yapma yetkisine ilişkin her karşı koyma itiraz yolu ile ileri sürülemez. Çünkü icra memurunun kendiliğinden dikkate alması gereken hususlar şikâyet yoluyla ileri sürülebilir.
- Takip hukukuna ilişkin itirazlardan en önemlisi, icra dairesinin yetkisine itirazdır (m. 50/II). Bunun dışında, alacaklının aynı alacak için daha önce takip yapıp bu takibin devam ettiği (derdestlik), hakkında aciz vesikası verilmiş borçlunun yeni mal iktisap etmediği (m. 251/II), itirazları da takip hukukundan kaynaklanan itirazlardır.

MADDÎ HUKUKA İLİŞKİN İTİRAZ SEBEPLERİ

Maddî hukuktan kaynaklanan itiraz sebepleri, alacağa yöneliktir. Örneğin, alacağın hiç doğmadığı, borcun sona erdiği veya alacağın takip talebinde belirtilen kadar olmadığı, maddî hukuktan kaynaklanan itiraz sebepleridir.

İTİRAZ SEBEPLERİ

İLERİ SÜRÜLÜŞ TARZINA GÖRE AYRIM

İMZYAYA İTİRAZ

- Alacaklının bir adî senede dayanarak takip yapması durumunda, borçlu bu senet altındaki imzanın kendisine ait olmadığı yönünde itiraz ederse, bu imzaya itirazdır (m. 60, II, b. 3, c. 1-2).
- Resmî senetler için bu şekilde itiraz mümkün değildir; yapılan takibe karşı konulamaz, genel mahkemelerde bir sahtelik davası açılması gerekir (menfi tespit davası, m. 72; HMK m. 209).
- Ayrıca altında imzası bulunmayan belge ve senetler için de zaten bu yola gitmesi mümkün değildir. Bu durumda, takip içinde ancak borca itiraz edebilir.
- Borçlu imzaya itirazını ayrıca ve açıkça belirtmelidir, aksi hâlde senet altındaki imzayı kabul etmiş sayılır. Borçlu itirazını örneğin, imzayı inkâr ediyorum, imzaya itiraz ediyorum, imza sahtedir, böyle bir senet imzalamadım şeklinde yapabilir.

BORCA İTİRAZ

- İmzaya itiraz dışındaki diğer tüm itirazlar, ister maddi hukuktan ister takip hukukundan kaynaklansın, borca itiraz niteliğindedir (m. 60, II, b. 3, c. 3; 60, II, b. 4).
- Borçlu borcun bir kısmına itiraz ediyorsa (*kısmî itiraz*), itiraz ettiği kısmın miktarını açıkça belirtmesi gerekir; aksi takdirde itiraz edilmemiş sayılır (m. 62/IV).

İTİRAZ SEBEPLERİ İLE BAĞLILIK

- Borçlu itirazında sebep bildirmek zorunda değildir. Ancak, borçlu itirazında sebep bildirmişse bu sebepler ile bağlı olup kural olarak bunları daha sonra değiştirip, genişletemez **(m. 63)**. İcra dairesinde yapılan itirazlarda, itiraz sebepleri ile bağlılık, sadece itirazın kaldırılması için icra mahkemesinde yapılan incelemede söz konusu olup itirazın iptali davasında yapılan yargılamada geçerli değildir.
- Borçlu, hiç bir sebep bildirmeden sadece itiraz etmişse ve takip adi bir senede dayanıyorsa, senetteki imzayı ikrar etmiş sayılır; daha sonra imzayı inkâr edemez **(m. 60/II, b. 3)**.
- İtirazında sebep bildirmeyen ya da belirli sebeplere dayanan borçlu, daha sonra icra mahkemesinde itirazın kaldırılması aşamasında, sadece alacaklı tarafından ibraz edilen senet metninden anlaşılabilen borca itiraz sebeplerini ileri sürebilir **(m. 63)**, bunun dışında yeni bir itiraz sebebi ileri süremez.

İTİRAZIN YAPILMASI

⇒ **NEREYE? İcra Dairesine.** Borçlu, bulunduğu yer icra dairesine de, itirazını bildirebilir. Bu durumda kendisine itiraz için başvuru icra dairesi borçludan gerekli masrafı almalıdır; aksi halde icra memuru bu masraftan şahsen mesul olur (m. 62/I, c. 2).

⇒ **HANGİ SÜREDE?** Ödeme emrinin borçluya tebliğinden itibaren **yedi gündür** (m. 60/II, b. 3; 62/I, c. 1). Borçlu birden fazla ise her borçluya ayrı ayrı ödeme emri tebliği gerektiğinden, her borçlu için ödeme emrine itiraz süresi de ayrı ayrı başlar.

⇒ **NASIL? Dilekçe ile veya sözlü olarak ya da elektronik ortamda** yapılabilir (m. 62; m. 8, Yön. m.22)

⇒ **SONUCU?** Süresinde ve usulüne uygun olarak yapılan geçerli bir itiraz, **takibi kendiliğinden durdurur** (m. 66/I). Ödeme emrine itiraz eden borçlu, mal beyanında bulunmak zorunda değildir (m. 60/II, b. 4).

GECİKMiŞ İTİRAZ (m. 65)

- İtiraz süresinin istisnası, **gecikmiş itirazdır** .
- Borçlu, kusuru olmaksızın bir engel sebebiyle süresinde ödeme emrine itiraz edemezse, bu yola başvurur. Gecikmiş itiraz, icra dairesinin bulunduğu yerdeki **icra mahkemesine**, borçlunun haczedilmiş malları paraya çevrilinceye kadar, engelin ortadan kalktığı günden itibaren **üç gün içinde** yapılmalıdır.
- Borçlu, hem süresinde itiraz etmesine engel hâli, hem de itirazını icra mahkemesine bildirir. İcra mahkemesi, **öncelikle takibin durdurulup durdurulmayacağına karar verir**.
- Gecikmiş itirazı, usûlsüz tebligatla karıştırmamak gerekir. Borçlunun itirazı, alacaklının takip yaparken yatırdığı avanstana karşılanmak suretiyle üç gün içinde alacaklıya bildirilir **(m. 62/II)**.

İTİRAZIN HÜKÜMDEN DÜŞÜRÜLMESİ

İtiraz üzerine takip duracak **(m. 66)** ve takibe devam edilmesi için bu itirazın hükümden düşürülmesi gerekecektir. Bunu sağlamak için kanun, iki yol öngörmüştür.

İTİRAZIN İPTALİ DAVASI

(m. 67)

Kanunda belirtilen belgeler yoksa bu yola başvurulması zorunludur; bunun dışında ihtiyaridir

İTİRAZIN

KALDIRILMASI YOLU

(m. 68-70)

Kanunda belirtilen belgeler varsa bu yola başvurulabilir

İTİRAZIN İPTALİ DAVASI (m. 67) AÇILMASI

- Elinde **68-68a** maddeleri anlamında belge olmayan alacaklı, borçlunun itirazını hükümden düşürmek istiyorsa, ancak itirazın iptali davası açabilir.
- İtirazın iptali davası, itirazın tebliği tarihinden itibaren **bir yıl** içinde açılmalıdır (**m. 67/I**).
- İtirazın iptali davasında **davacı alacaklı, davalı ise borçludur**. Davacı, borçlunun itirazının iptaline, takibin devamına, borçlunun takip konusu borcu ödemeye ve inkâr tazminatına mahkum edilmesini isteyecektir.
- Bu davada **yetkili ve görevli mahkeme, genel hükümlere göre** tespit edilir. Görevin belirlenmesinde faiz, icra inkâr tazminatı ve giderleri dikkate alınmaz (**HMK m. 1 vd.**).

İTİRAZIN İPTALİ DAVASI (m. 67) YARGILAMA

- Bu dava, genel hükümlere göre harca tâbidir. Ancak, alacaklının takip talebinde bulunurken yatırdığı binde beş peşin harç kendisine geri verilir veya alacaklı isterse iptal davasının harcına mahsup edilir (HarçK m. 29).
- İtirazın iptali davasında, yargılama usûlü bakımından genel hükümler uygulanır. Mahkeme genel hükümlere göre davayı inceleyeceğinden, genel ispat ve delil kuralları geçerlidir. 68. maddedeki belgelerle ispat şart değildir.
- Bu dava sonunda verilen hüküm kesinleşince kesin hüküm oluşturur.

İTİRAZIN İPTALİ DAVASI (m. 67) SONUÇLARI

➤ **Dava kabul edildiğinde, itiraz iptal edilir.** Alacaklı bu kararı icra dairesine vererek, durmuş olan takibe devam edilmesini ve haciz yapılmasını isteyebilir (m. 78). İtirazın iptali davası kabul edilirse, alacaklının dava dilekçesinde istemesi halinde, borçlu hükmolunan borç miktarının % 20'den aşağı olmamak üzere tazminata mahkum edilir (m. 67/II). Tazminatın tespitinde, takip talebi veya davadaki talep esas alınır (m. 67/VI). Kararın tefhim veya tebliğinden itibaren üç gün içinde borçlunun mal beyanında bulunması zorunluluğu doğar (m. 75).

➤ **Dava reddedildiğinde, kararın kesinleşmesi ile takip iptal edilir.** Davanın reddine karar verilmesi ile alacaklı takibinde haksız ve kötüniyetli görülürse, borçlunun cevap layihasında istemesi halinde alacaklı reddolunan alacak miktarının % 20'den aşağı olmamak üzere tazminata mahkum eder (m. 67/II). Tazminatın tespitinde, takip talebi veya davadaki talep esas alınır (m. 67/VI).

İTİRAZIN KALDIRILMASI (m. 68-70)

- ❑ İtirazın kaldırılması yolu, itirazın iptali davasına göre daha basit ve kısa bir yoldur. Buna rağmen, itirazın kaldırılmasında **sınırlı bir inceleme yapılır**; alacaklı ve borçlu ispat faaliyetini kural olarak sadece **belirli belgelerle** yerine getirebilir ve davada olduğu gibi kesin hüküm etkisi ortaya çıkmaz.
- ❑ Alacaklı itirazın kendisine tebliğinden itibaren **altı ay içinde**, icra mahkemesinden itirazın kaldırılmasını isteyebilir; istemezse bir daha bu alacak için ilâmsız takipte bulunamaz (m. 68/I, 68a/I).

İTİRAZIN KALDIRILMASI (m. 68-70)

BORCA İTİRAZ

**İTİRAZIN KESİN
KALDIRILMASI**

(m. 68)

İMZAYA İTİRAZ

**İTİRAZIN GEÇİCİ
KALDIRILMASI**

(m. 68a-69)

İTİRAZIN KESİN KALDIRILMASI

TALEP

- İtirazın kesin kaldırılması yoluna başvurmak isteyen alacaklı, dilekçeyle veya sözlü olarak, yetkili icra mahkemesine başvurur.
- Alacaklı, icra mahkemesinden itirazın kaldırılması yanında, borçlunun inkâr tazminatına mahkum edilmesini de istiyorsa bunu da talebinde belirtmelidir **(m. 68/VII)**.
- İcra mahkemesi itirazın kaldırılmasını basit yargılama usulüne göre inceleyerek karara bağlar **(m. 70)**.

İTİRAZIN KESİN KALDIRILMASI YARGILAMA

- Alacaklı alacağını ve borçlu da itirazını kural olarak, kanunda belirtilen belgelerle ispat etmelidir **(m. 68/I-II)**.
- Borçlunun elinde belge olmamakla birlikte itirazını başka delillerle ispat edebilecek durumdaysa, bunu icra mahkemesinde değil; genel mahkemelerde ayrı bir dava açarak ileri sürmelidir. Ancak açılan bu yöndeki bir menfi tespit davası da kural olarak icra takibini durdurmayacaktır **(m. 72)**.
- İcra mahkemesi incelemesini sadece Kanunda belirtilen belgeler üzerinden yapar. Borçlunun itirazını ispat etmek için ibraz ettiği belgenin altındaki imza alacaklı tarafından inkâr edilirse, icra mahkemesi imzanın alacaklıya ait olup olmadığını 68a maddesindeki prosedüre göre inceler.

**İTİRAZIN KESİN KALDIRILMASI
KULLANILABİLECEK BELGELER**

(m. 68/I)

İMZASI İKRAR EDİLMİŞ ADİ SENETLER

NOTER SENETLERİ

**RESMİ DAİRELERİN VEYA YETKİLİ
MAKAMLARIN VERDİKLERİ BELGELER**

**KREDİ KURUMLARINCA DÜZENLENEN
BELGELER (m. 68b)**

İTİRAZIN KESİN KALDIRILMASI YARGILAMA

- İcra mahkemesi, yargılama sonunda, ya talebi kabul edip itirazın kaldırılmasına karar verir veya alacaklının talebini reddeder.
- Bu kararlar maddî anlamda taraflar arasındaki uyuşmazlığı çözümleyen kararlar olmadığından, maddî anlamda kesin hüküm de teşkil etmezler. Sadece ilâmsız icra takibi bakımından kesinlikleri söz konusudur. Bu sebeple her iki durumda da alacaklı (alacak davası) ya da borçlu (menfî tespit davası) genel mahkemelerde dava açabilirler **(m. 68/VII, c. 2)**.

İTİRAZIN KESİN KALDIRILMASI SONUÇLARI

- İcra mahkemesi yaptığı inceleme sonunda borçluyu haklı bulursa itirazın kaldırılması talebinin reddine karar verir. Bu durumda artık alacaklı takibe devam edemez.
- Bu kararla birlikte icra mahkemesi, borçlunun talep etmiş olması halinde, itiraza uğrayan alacağın % 20'sinden aşağı olmamak üzere, alacaklıyı tazminata mahkum eder **(m. 68/VII, c. 1)**.
- Ayrıca alacaklı, borçlunun ibraz ettiği belge altındaki imzayı inkâr etmiş ve inceleme sonunda imzanın kendisine ait olduğu anlaşılmışsa, o belgeye ilişkin miktarın % 10'u oranında para cezasına mahkum edilir **(m. 68/V)**.

İTİRAZIN KESİN KALDIRILMASI SONUÇLARI

- İcra mahkemesi alacaklıyı haklı bulursa, itirazın kesin kaldırılmasına karar verecektir.
- Bu kararla birlikte icra mahkemesi, alacaklının talep etmiş olması halinde, borçluyu, hükmolunan miktarın % 20'den aşağı olmayan tazminat ödemeye mahkum eder **(m. 68/VII, c. 1)**.
- İtirazın kaldırılması kararı ile takip kesinleşir ve alacaklı borçlunun mallarının haczini icra dairesinden isteyebilir **(m. 78/I)**.
- Borçlu da bu kararın tefhim veya tebliğinden itibaren üç gün içinde mal beyanında bulunmak zorundadır **(m. 75)**.

İTİRAZIN GEÇİCİ KALDIRILMASI BAŞURULMASI ŞARTLARI (m. 68a)

- Bir senede dayanarak takip yapılmış olmalıdır.
- Senet adi bir senet olmalıdır.
- Adi senet kayıtsız şartsız bir para borcu ikrarını ihtiva etmelidir.
- Senetteki imzaya açıkça itiraz edilmiş olmalıdır.

İTİRAZIN GEÇİCİ KALDIRILMASI TALEP

- İtirazın geçici kaldırılması yoluna başvurmak isteyen alacaklı, yetkili icra mahkemesine başvurur.
- Alacaklı, icra mahkemesinden itirazın kaldırılması yanında, borçlunun inkâr tazminatına mahkum edilmesini de istiyorsa bunu da talebinde belirtmelidir (m. 68a/VIII).

İTİRAZIN GEÇİCİ KALDIRILMASI YARGILAMA

- Alacaklı icra mahkemesine başvurmadan önce, borçlunun imzaya itirazını öğrendiğinden alacaklı, icra dairesinden derhal borçlunun tatbiki medar imzalarının resmî dairelerden getirtilmesini isteyebilir **(m. 66/II)**.
- İtirazın geçici kaldırılması, **basit yargılama usûlüne** göre ve **duruşmalı olarak** incelenir **(m. 70, 18/II)**.
- Borçlu duruşmada hazır bulunmak zorundadır **(m. 68a/II, V)**.
- İncelemenin nasıl yapılacağı **68a maddesinin III. ve IV. fıkralarında** gösterilmiştir. Bu hükümlerde de HMK'nun ilgili hükümlerine atıf yapılmakla birlikte, bu atıf sınırlı bir atıf olup icra mahkemesinde yapılan imza incelemesinde atıf hükümleri çerçevesinde inceleme yapılır.

İTİRAZIN GEÇİCİ KALDIRILMASI SONUÇLARI

- İcra mahkemesi, yaptığı incelemenin sonunda, alacaklının dayandığı senet altındaki imzanın borçluya ait olmadığı kanaatine varırsa, itirazın geçici kaldırılması talebini reddeder.
- Bu kararlar daha önce durmuş olan takibe artık devam edilmez.
- Ayrıca, borçlunun talep etmesi halinde, alacaklı takip konusu alacağın % 20'sinden aşağı olmayan tazminata mahkum edilir **(m. 68a/VIII)**.

İTİRAZIN GEÇİCİ KALDIRILMASI SONUÇLARI

- İcra mahkemesi, yaptığı incelemede alacaklının dayandığı senet altındaki imzanın borçluya ait olduğu kanaatine varırsa veya borçlu yukarıda belirtildiği şekilde duruşmaya gelmezse, borçlunun itirazının geçici kaldırılmasına karar verir **(m. 68a/III, V)**.
- Bu kararlar birlikte ayrıca borçlu takip konusu alacağın yüzde % 10'u oranında para cezasına **(m. 68a/VI)**,
- ve alacaklının talebinde belirtmesi şartıyla % 20 tazminata **(m. 68a/VIII)** mahkûm edilir.

İTİRAZIN GEÇİCİ KALDIRILMASI SONUÇLARI

- İtirazın geçici kaldırılması kararı ile alacaklı kesin haciz isteyemez, *geçici haciz* isteyebilir **(m. 69/I)**. Geçici haciz de kesin haciz hakkındaki hükümlere göre yapılmakla birlikte, geçici hacizde alacaklı satış talebinde bulunamaz **(m. 108, 138/IV)**. Şayet borçlu geçici kaldırma kararının tefhim veya tebliğinden itibaren yedi gün içinde borçtan kurtulma davası açmazsa veya açıp da bu dava reddedilirse, geçici haciz kesin hacze dönüşür **(m. 69/III)**.
- Borçlu, itirazın geçici kaldırılması kararının kendisine tefhim veya tebliğinden itibaren **üç gün içinde mal beyanında** bulunmak zorundadır **(m. 75)**.
- Borçlu, itirazın geçici kaldırılması kararı üzerine alacaklıya karşı *borçtan kurtulma davası* açabilir.

BORÇTAN KURTULMA DAVASI TALEP

- Borçlu geçici kaldırma kararının kesin kaldırmaya dönüşmesini engellemek için, geçici kaldırma kararının tefhim veya tebliğinden itibaren **yedi gün içinde** borçtan kurtulma davası açabilir **(m. 69/II)**.
- Davacı borçlu, dava konusu alacağın **% 15'ini** ilk duruşma gününe kadar mahkeme veznesine nakden depo etmez veya mahkemece kabul edilecek aynı değerde teminatı göstermezse, dava başkaca bir inceleme yapılmadan reddedilir **(m. 69/II, c. 2, 3)**.

BORÇTAN KURTULMA DAVASI YARGILAMA

- Borçtan kurtulma davası aslında, takip içerisinde açılan özel bir menfi tespit davasıdır. Kanunda belirtilen özellikler dışında, genel hükümlere göre incelenir ve karar verilir.
- Borçtan kurtulma davası sonucu verilen hüküm, maddî anlamda kesin hüküm etkisine sahiptir.
- Borçtan kurtulma davasının en önemli özelliği, kanunda belirtilen sürede açılırsa, geçici haczin kesin hacze dönüşmesine ve borçluya takibe devam edilmesine engel olmak bakımından bir şans tanınmış olmasıdır.

BORÇTAN KURTULMA DAVASI SONUÇLARI

- Mahkeme borçluyu haklı bularak davayı kabul ederse, borçlunun borçlu olmadığı tespit edilmiş olur ve icra takibi hükümsüz kalır. Bu durumda daha önce borçlu aleyhine hükmedilmiş olan para cezası ve tazminat da ortadan kalkar **(m. 68a/V, VI, VIII)**.
- Mahkeme alacaklıyı haklı bulursa, davayı reddeder. *Bu durumda, borçlu daha önce icra mahkemesinde mahkum edildiği para cezası ve tazminatı da ödemek zorundadır.* Ayrıca geçici kaldırma kararı kesinleşir ve alacaklı takibe devam ederek, borçlunun geçici haciz konulmuş mallarının satışını isteyebilir. Çünkü, *geçici haciz artık kesin hacze dönüşmüştür.*
- Borçlu lehine karar verilirse, alacaklı dava olunan tutarın; alacaklı lehine karar verilirse, borçlu, borçlu olduğu tespit edilen alacak tutarının % 20'sinden az olmayan tazminatı diğer tarafa öder.

MENFİ TESPİT DAVASI

(m. 72)

Alacaklının talep ettiği borcunun hiç veya o kadar borcu olmadığını düşünen borçlu takipten önce veya sonra alacaklıya karşı bir menfi tespit davası açabilir. Bu davanın açılış zamanı önem taşımaktadır.

Takipten Önce Menfi Tespit Davası Açılması

Borçlunun takipten önce menfi tespit davası açması, takibi kendiliğinden önlemez veya durdurmaz. Borçlu mahkemedен, % 15'inden aşağı olmayan bir teminat karşılığında, icra takibinin durdurulması hakkında ihtiyati tedbir kararı verilmesini isteyebilir. Mahkeme borçlunun talebini ciddî görürse, alacağın icra takibinin durdurulmasına karar verebilir (m. 72/II). Bu karar, alacaklının takip yapmasına engel olmaz, ancak başlatılan takibin olduğu yerde durmasını ve ilerlememesini sağlar.

Takipten Sonra Menfi Tespit Davası Açılması

- Davanın açılmasıyla takip kendiliğinden durmaz. Hatta, mahkeme talep üzerine ihtiyati tedbir kararı vererek de takibin durmasını sağlayamaz. Ancak, takip sonunda para tahsil edilmişse, bu paranın ödenmemesi için, mahkemeden ihtiyati tedbir talep edilebilir, mahkeme de alacağın % 15'inden az olmayan bir teminat karşılığında ihtiyati tedbir kararı verilebilir **(m. 72/III)**.
- Uygulamada, bu hükümden hareketle, henüz haciz yapılmamış veya haciz yapıp satış yapılmamışsa, borçlu borç miktarını (faizi ve giderlerle birlikte) depo edip ayrıca % 15'ten az olmayan bir teminatı yatırarak mahkemeden ihtiyati tedbir talep etmektedir. Böylece mahkemenin ihtiyati tedbir kararı vermesi durumunda haciz yapılmasına engel olunmakta, teminat karşılığın da, davanın sonuna kadar para alacaklıya ödenmemektedir.

MENFİ TESPİT DAVASI TALEP

- Menfi tespit davası, borçlu tarafından alacaklıya karşı açılacaktır. Bu davanın borcun alacaklıya ödenmesine kadar açılması gerekir. Şayet menfi tespit davası görülürken, ihtiyati tedbir talep edilmemiş veya talebe rağmen bu yönde karar verilmemiş olduğundan takibe devam edilip alacaklıya ödeme yapılmışsa, bu durumda, mahkeme herhangi bir talebe gerek kalmadan, davaya istirdat davası olarak devam eder **(m. 72/VI)**.
- Dava dilekçesi genel hükümlere göre düzenlenir. Ancak, lehine tazminata hükmedilmesini isteyen davacı-borçlu, bu talebini de dilekçesinde belirtmelidir. Bunun yanında ihtiyati tedbir isteniyorsa, bu konuda da gerekli açıklamalar yapılmalıdır. Harçlar, davacının borçlu olmadığını ileri sürdüğü miktar üzerinden hesap edilir.

MENFİ TESPİT DAVASI SONUÇLARI

Alacaklı Lehine Sonuçlanması

- Davanın reddi durumunda, borcun varlığı kesin hükümlerle tespit edilmiş olur.
- Daha önce, borçlu lehine ihtiyati tedbir kararı verilmiş ise, bu kararlar ihtiyati tedbir kalkar ve alacaklı takibe devam eder.
- Daha önce itirazın kaldırılması aşamasında borçlu aleyhine hükmedilip, menfî tespit davası sonuna ertelenen tazminat ve para cezaları da tahsil edilebilir **(m. 68/VII, 68a/VIII)**. Davanın, alacaklının lehine sonuçlanması ile alacaklının ihtiyati tedbir dolayısıyla alacağını geç almış olmasından dolayı, alacaklının talebine gerek kalmadan, re'sen borçlu % 20'den az olmayan bir tazminata mahkum edilir.

MENFİ TESPİT DAVASI SONUÇLARI

Borçlu Lehine Sonuçlanması

- Davanın sonunda davanın kabulü ile takip derhal durur ve hüküm kesinleştikten sonra da takip iptal edilir. Davanın sonuçlanmasından önce borçlunun malları haczedilmişse bu haciz kalkar; mallar satılmışsa, satış bedeli, borçluya ödenir.
- Bu dava ile borçlunun borcu olmadığı kesin hükümlerle tespit edilmiş olur.
- Daha önce borçlu aleyhine itirazın kaldırılması aşamasında hükmedilen tazminat ve para cezaları da kalkar (**m. 68/VII, 68a/VIII**). Borçluyu menfi tespit davası açmaya zorlayan takibinde haksız ve kötüniyetli görülen alacaklı, borçlunun talebi ile % 20'den aşağı olmayan bir tazminata mahkum edilir.

İSTİRDAT DAVASI

(m. 72/VII, VIII)

Borçlunun ödeme emrine itiraz etmemesi veya itirazının icra mahkemesinde kaldırılmış olması durumunda takip kesinleşecek ve bu arada menfi tespit davası da açıp, tedbir almamışsa, borçlu takip konusu borcu ödemek zorunda kalacaktır. Böyle bir durumda, menfi tespit davası açmadığı için, cebrî icra tehdidi altında borcu ödemek zorunda kalan borçlu, ödediği paranın geri verilmesi için istirdat davası açabilir, daha önce menfi tespit davası açmışsa bu da istirdat davasına dönüşür.

İSTİRDAT DAVASI ŞARTLARI

- **Borç olmayan bir paranın ödenmiş olması.** Maddi hukuk bakımından borçlu olunmayan paranın icra takibi sırasında ve icra tehdidi altında ödenmesi.
- **Davanın bir yıl içinde açılmış olması.** Süre hak düşürücü bir süredir. Bu süre, borç olmayan paranın icra veznesine tamamen ödenmesiyle işlemeye başlar. Bu paranın alacaklıya ödenip ödenmemesi önemli değildir (**m. 72/VII**).

İSTİRDAT DAVASI YARGILAMA

- İstirdat davasında genel yargılama ve ispat kuralları geçerlidir.
- Kanunda "*Davacı, istirdat davasında yalnız paranın verilmesi lazım gelmediğini ispatlamalıdır*" denilmektedir (m. 72/VIII, c. 2). Davacı-borçlu, gerçekte borçlu olmadığı bir parayı icra takibi sonunda ödediğini ispat etmelidir.

İSTİRDAT DAVASI SONUÇLARI

- İstirdat davası, davacı-borçlu lehine sonuçlanırsa, icra takibinde ödediği paranın, harç ve giderleriyle birlikte kendisine ödenmesine karar verilir. Ayrıca davalı alacaklı bu dava dolayısıyla yargılama giderlerine mahkum edilir.
- Dava reddedilir, davacı-borçlu haksız çıkarsa, sadece bu dava bakımından yargılama giderlerine mahkum edilir.
- İstirdat davası sonunda verilen hüküm de kesin hüküm oluşturur.
- İstirdat davası sonunda icra inkar tazminatına hükmedilmez. Ancak menfi tespit davasına sonradan istirdat davası şeklinde devam edilmiş ve davacı borçlu lehine dava sonuçlanmışsa, borçlu lehine tazminata karar verilir; şayet dava alacaklının lehine sonuçlanmışsa, bu durumda takip durmadığı için alacaklı bir zarara uğramadığından alacaklı lehine tazminata karar verilmez.

TAKİBİN İPTAL VE TALİKİ

(m.71)

Bazen borçlu, takip kesinleştikten sonra, borcunu icra dairesi dışında ödeyebilir veya alacaklı borçluya ödemesi için süre verebilir ya da takibe devam edilmediğinden borç zamanaşımına uğrayabilir. Tüm bunlara rağmen, alacaklı takibe devam edebilir. Yani, takibin kesinleşmesinden sonraki devrede, ödenmiş, süre verilmiş veya zamanaşımına uğramış borç için, alacaklı haksız bir şekilde takibe devam etmek isteyebilir. Bu durum karşısında, takibin iptal ve taliki yoluna başvurarak borçluya buna engel olma imkânı tanınmıştır.

TAKİBİN İPTALİ ŞARTLARI

İTFA

Borcun ve fer'ilerinin (*yani bütün faiz ve giderlerin*) itfa edilmiş olması gerekir. Borcu sona erdiren her türlü sebep buraya girer. Burada kullanılacak belgeler:

- Alacaklı tarafından verilen, imzası noterlikçe onaylı bir belge.
- İmzası alacaklı tarafından ikrar edilmiş bir senet.

ZAMANAŞIMI

Takibin kesinleşmesinden sonra, alacağın (takip dosyasında) zamanaşımına uğraması söz konusudur.

- Borçlunun bu durumda, m. 71/I'de belirtilen belgeleri göstermesine gerek yoktur. Zamanaşımı için dosyadaki son işlem tarihi esas alınır (**m. 71/II**).

Yukarıdaki iki şart gerçekleşirse, takibin iptaline karar verilir. Bu kararlar takip olduğu yerde durur; karar kesinleşince, o ana kadar yapılan tüm takip işlemleri iptal edilir.

TAKİBİN TALİKİ ŞARTLARI

TALİK (ERTELEME)

Takibin taliki, süre verilmesinde (imhâl) söz konusu olur.

İki şart gerçekleşmelidir:

- Alacaklı tarafından, borçluya, takibin kesinleşmesinden sonra borcu ifa için ayrıca süre verilmiş olması,
- Borçluya süre verildiğine ilişkin alacaklıdan alınan imzası noterlikçe onaylı bir belge veya imzası alacaklı tarafından ikrar edilmiş bir senetle ispat edilmiş olmasıdır.

İcra mahkemesi, takibin ertelenmesine karar verir. Kararda takibin ne kadar süre için ertelendiğini belirtilir. Bu karar ile takip durur. Erteleme süresi içinde icra takip işlemi yapılamaz; bu süreden sonra alacaklının talebi ile takibe devam edilir. Bu süre içinde duran icra takip işlemleridir. Taraf takip işlemleri ile ilgili (örneğin haciz ve satış isteme) süreler işlemeye devam edecektir.

TAKİBİN İPTAL ve TALİKİ USÛLÜ

Nereden? İcra dairesinin bağlı olduğu icra mahkemesinden.

Yargılama Usûlü? Basit yargılama usûlü. Başvuru, takibi durdurmaz, bu konuda tedbir kararı da verilemez.

Süre? Paraların paylaşılması aşamasına kadar. Bu aşamadan sonra ancak, istirdat davası açılması mümkündür.

İnceleme? Kanunda belirtilen belgeler kullanılabilir. Adî senet altındaki imza inkâr edilirse, bu husus incelenemez; imzası inkâr edilen adî senet dikkate alınmadan karar verilir.

Karar? İnceleme sonunda, takibin iptal veya talikine karar verilebileceği gibi, talep yerinde değilse reddedilebilir.

MAL BEYANI (m. 74-77)

Takip kesinleşip haciz aşamasına gelindiğinde, borçluya mal beyanında bulunma zorunluluğu getirilmiştir. Şayet alacaklı borçlunun mallarını biliyorsa, haciz yapılabilmesi için onun mal beyanında bulunmasını beklemesi gerekmez.

Nasıl? → m. 74

Borçlu, mal beyanında tüm malvarlığını değil, borca yeter malvarlığını bildirmek zorundadır. Borçlunun hiç malı olmasa ya da sadece haczi kabil olmayan malları bulursa dahi bu durumu mal beyanında bildirmesi gerekir (m. 74).

Süre?

- Mal beyanında bulunma süresi ödeme emrinin tebliğinden itibaren **yedi gündür (m. 60/II, b. 4)**.
- Borçlu süresinde ödeme emrine itiraz ederse, itirazın kaldırılması veya iptaline kadar mal beyanında bulunmak zorunda değildir. Ancak, aleyhine bu kararların verilmesi durumunda, kararların tefhim veya tebliğinden itibaren **üç gün** içinde mal beyanında bulunmalıdır (m. 75).

MAL BEYANINA İLİŞKİN YAPTIRIMLAR

MAL BEYANINDA BULUNUNCAYA KADAR HAPİSLE
TAZYİK (m. 76)

GERÇEĞE AYKIRI MAL BEYANINDA BULUNMANIN
YAPTIRIMI (m. 338)

SONRADAN KAZANILAN MAL VE GELİRDEKİ
ARTIŐIN BİLDİRİLMESİ ZORUNLULUĞU (m. 77, 339)